

Sygn. akt II CSK 180/14

POSTANOWIENIE

Dnia 9 października 2014 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Krzysztof Strzelczyk

w sprawie z powództwa E. Ż. i P. Ż.

przeciwko E. S.

o zapłatę,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 9 października 2014 r.,

na skutek skargi kasacyjnej pozwanej

od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...]

z dnia 24 września 2013 r., sygn. akt I ACa [...],

1) odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,

**2) zasądza od pozwanej na rzecz każdego z powodów kwoty
po 1200 (tysiąc dwieście) złotych tytułem zwrotu kosztów
postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Sąd Najwyższy jako sąd kasacyjny nie jest sądem powszechnym zwykłej, trzeciej instancji, a skarga kasacyjna (podobnie jak uprzednio - kasacja) nie jest środkiem zaskarżenia przysługującym od każdego rozstrzygnięcia sądu drugiej instancji kończącego postępowanie w sprawie z uwagi na przeważający w charakterze skargi kasacyjnej element interesu publicznego.

Skarga kasacyjna jest środkiem zaskarżenia o charakterze nadzwyczajnym. Ma przede wszystkim na celu – w interesie publicznym – ujednolicenie orzecznictwa sądów powszechnych, rozstrzyganie sporów precedensowych oraz o istotnym znaczeniu dla rozwoju prawa i judykatury sądowej. W związku z tym jednym z koniecznych elementów skargi kasacyjnej jest wniosek o przyjęcie skargi do rozpoznania oraz jego uzasadnienie, w którym skarżący powinien wskazać, że zachodzi przynajmniej jedna z okoliczności wymienionych w art. 398⁹ § 1 k.p.c. i w związku z tym istnieje potrzeba rozpoznania skargi przez Sąd Najwyższy

Określone w art. 398⁴ § 2 k.p.c. wymaganie uzasadnienia w skardze kasacyjnej wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania zostaje spełnione, jeśli skarżący wykaże, że w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Cel wymagania przewidzianego w art. 398⁴ § 2 k.p.c. może być zatem osiągnięty jedynie przez powołanie i uzasadnienie istnienia przesłanek o charakterze publicznoprawnym, które będą mogły stanowić podstawę oceny skargi kasacyjnej pod kątem przyjęcia jej do rozpoznania. Na tych jedynie przesłankach Sąd Najwyższy może oprzeć rozstrzygnięcie w kwestii przyjęcia bądź odmowy przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

We wniesionej skardze kasacyjnej wniosek o przyjęcie jej do rozpoznania oparty został na przesłankach wskazanych w art. 398⁹ § 1 pkt 1 i 4 k.p.c. Zdaniem skarżącego, w sprawie występują istotne zagadnienia, czy wyłącznie samo zamieszczenie w treści umowy określenia umowa darowizny, a także w jej treści słowa „daruję”, w kontekście regulacji ustawy z dnia 20 grudnia 1990 r.

o ubezpieczeniu społecznym rolników, a także poprzedzającej ją ustawy z 1982 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników indywidualnych i członków ich rodzin przesądza o tym, że mamy do czynienia z umową uregulowaną przez przepisy kodeksu cywilnego. Ponadto, zdaniem skarżącego skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona ze względu na przyjęcie, że umowa z dnia 190 kwietnia 1992 r. pomiędzy zawarta spadkodawcą i jego żoną a pozwaną i jej mężem jest umową darowizny.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

W orzecnictwie utrwalony jest pogląd, że jeżeli skarżący, jako okoliczność uzasadniającą wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania wskazuje występowanie w sprawie istotnego zagadnienia prawnego, to powinien to zagadnienie przedstawić przez jego sformułowanie z przytoczeniem przepisów prawa, na tle których ono powstało, przytoczyć argumenty prawne prowadzące do rozbieżnych ocen prawnych, a ponadto wykazać, że jest to zagadnienie, którego rozwiązanie jest istotne nie tylko dla rozstrzygnięcia rozpoznawanej sprawy, lecz także dla praktyki sądowej. Rozstrzygnięcie zagadnienia powinno pełnić doniosłą rolę dla rozwoju nauki prawa i praktyki orzeczniczej (postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 4 lutego 2000 r., II CKN 740/98 niepubl.; z dnia 10 maja 2001 r., II CZ 35/01, OSNC 2002, nr 1, poz. 11; z dnia 3 października 2002 r., II CKN 447/01, niepubl.; z dnia 14 grudnia 2004 r., III CK 585/04, niepubl.; z dnia 4 sierpnia 2006 r., III CZ 47/06, niepubl.; z dnia 22 listopada 2007 r., I CSK 326/07, niepubl.; z dnia 26 czerwca 2008 r., I CSK 108/08, niepubl.).

Sformułowane przez skarżącą zagadnienie prawne nie odpowiada wskazanym wymaganiom. W istocie sprowadza się do wykładni konkretnej umowy. Jeśli zaś chodzi o kwestię umowy przenoszącej własność gospodarstwa rolnego w świetle obowiązującej w dacie jej zawarcia ustawy z dnia 20 grudnia 1990 r. to należy uwzględnić, iż była ona przedmiotem wypowiedzi Sądu Najwyższego w wyrokach z dnia 16 maja 2000 r., (IV CKN 34/00, niepubl.), z dnia 4 lutego 1997 r. (III CKN 26/96, OSNC 1997/6-7/80), z dnia 19 listopada 1996 r., (III CKN 9/96, niepubl.) a także w postanowieniu z dnia 30 marca 2011 r. (III CZP 136/10 niepubl.).

Powołując się na oczywistą zasadność skargi kasacyjnej jako przesłankę wniosku o jej przyjęcie do rozpoznania, skarżący powinien wykazać, że w sprawie doszło do kwalifikowanego, tj. oczywistego naruszenia prawa, widocznego od razu, przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej, bez potrzeby głębszej analizy w wyniku takiego naruszenia prawa zapadł w Sądzie drugiej instancji wyrok oczywiście wadliwy, przy czym w odniesieniu do zarzutów naruszenia przepisów postępowania (z wyłączeniem naruszenia skutkującego nieważnością postępowania) oczywista zasadność skargi kasacyjnej musi łączyć się z wykazaniem możliwości istotnego wpływu zarzucanych uchybień na wynik sprawy (zob. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 5 października 2007 r., III CSK 216/07, niepubl.; z dnia 20 czerwca 2007 r. II CSK 184/07, niepubl.; z dnia 26 czerwca 2012 r., III CSK 121/12, niepubl.; z dnia 4 grudnia 2012 r., I CSK 302/12, niepubl.)

Skarżąca nie wykazała w odrębnym wywodzie tak rozumianej oczywistej zasadności skargi kasacyjnej.

Mając powyższe na uwadze Sąd Najwyższy na podstawie art. 398⁹ § 1 i 2 k.p.c. odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania. O kosztach postępowania kasacyjnego Sąd Najwyższy orzekła na podstawie art. 98 w zw. z art. 108, 391 § 1, 398²¹ k.p.c.

[aw]